

Tiedote 21.9.2004

Puolukka- ja sienisadosta keskinkertainen

Puolukkasato on tänä vuonna keskinkertainen. Erot marjojen määrissä lähekkäistenkin metsiköiden välillä ovat kuitenkin suuret. Sieniä on ollut lajimäärällisesti paljon. Hyvä sato on saatu kantarellista ja suppilovahverosta. Herkkutatteja ja haperoita sen sijaan on ollut vähän, ja rouskujakin vain paikoin normaali määrä, kertoo satotutkimuksesta vastaava vanhempi tutkija Kauko Salo Metsäntutkimuslaitoksen Joensuun tutkimuskeskuksesta.

Tarkastettujen tutkimusmetsien koeruuduilta (320 kpl) on tähän mennessä laskettu puolukka-kasvustoista keskimäärin 137 kypsää marjaa neliömetriltä. Lukumäärä on toiseksi pienin kahdeksan seurantavuoden aikana. Seurantajakson aikana hyviä puolukkavuosia ovat olleet vuodet 1997 (226 marjaa neliömetrillä) ja 2000 (189 marjaa neliömetrillä). Puolukan satotasot ovat pysyneet selvästi tasaisempana kuin mustikkasadot. Tähän on syynä puolukan mustikkaa myöhäisempi kukinta-aika, ja siten hallan vikuutukset kukinnoissa ovat puolukalla vähäisempiä kuin mustikalla.

Puolukkasadot ovat tänä vuonna vaihdelleet tutkimusmetsissä varsin paljon. Satotasojen hajonta puolukkakasvustoissa lähekkäisten metsäkuvioiden välillä johtune mm. siitä, että pölytys on joillakin paikoilla onnistunut, mutta toisaalla taas epäonnistunut. Kukkia on voinut olla molemmissa paikoissa alun perin yhtä paljon. Keväällä puolukan kukkia laskettiin neliömetriltä keskimäärin 211 kappaletta, kun parhaimpina vuosina lukumäärä on ollut yli 300 kukkaa neliömetrillä.

Keskeisin syy keskinkertaisen satotason muodostumiseen olivat kukinta-aikana vallinneet pitkäkestoiset sateet ja voimakkaat tuulet. Huonolla säällä hyönteiset eivät liiku pölyttämässä puolukan kukkia. Sateisten päivien takia myös marjojen kypsyminen alkoi noin viikkoa myöhemmin kuin edellisessä valtakunnallisessa tiedotteessa (15.7.2004) oli ennustettu kukinta-ajan perusteella. Siten Etelä- ja Länsi-Suomessa Kokkolan korkeudelle asti puolukan marjojen kypsyminen alkoi 27.8.–3.9, Keski-Suomessa ja osin Kainuussa 3.–9.9. ja Lapin läänissä 9.–16.9.2004. Puolukan poiminta-aika kestää aina lumen tuloon asti, eivätkä pienet pakkaset heikennä marjojen laatua.

Kantarellista ja suppilovahverosta hyvä sato

Sieniä ei ole saatu läheskään niin paljon kuin sateisen kesän perusteella olisi odottanut. Viime vuoden ennätysellinen herkkutattisato oli vielä monen mielessä ja satotoiveet siten korkealla. Herkkutatit käyttivät viime syksynä energiavarojaan runsaasti itiöemien muodostamiseen, ja tänä vuonna olikin maanalaisten sienirihmastojen kasvun vuoro. Männyherkkutatteja esiintyi mäntykankailla vain vähän. Haapa-, kalvashaapa- ja karvarouskujen satotasot eivät nekään yltäneet edes keskimääräiselle tasolle. Koivu-, kelta- ja isohaperoita esiintyi parin viikon aikana kohtuullisesti, mutta myöhemmin loppukesästä ja alkusyksystä sadot jäivät heikoiksi.

Kantarellisato on tänä vuonna suurin moniin vuosiin, ja sen satokausi näyttää yhä jatkuvan. Samoin suppilovahverosta tulee hyvä sato. Satokausi jatkuu lumen tuloon asti, eivätkä pienet pakkaset sen itiöemien tuotantoa pysäytä.

Syvällisesti sieniä tunteville henkilöille vuosi on ollut antoisa, sillä sienten lajimäärä on ollut suuri. Uusia sienilajeja on nyt voinut opetella vaikkapa kokeneemman ystävän kanssa ja sienikirjojen avulla.

Lisätietoja:

Vanhempi tutkija Kauko Salo, Metsäntutkimuslaitos, Joensuun tutkimuskeskus.
Gsm: 050 391 3034, sähköposti: kauko.salo@metla.fi

Tiedote Internetissä: <http://www.metla.fi/tiedotteet/2004/2004-09-21-puolukkasato.htm>